

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา

ประเทศต่างๆ ได้พยายามพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศของตนเอง เพื่อให้ประชาชนในประเทศมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยได้ให้ความสำคัญกับภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคาในการพัฒนาเศรษฐกิจด้วย เนื่องจากประเทศต่างๆ ต้องการที่จะบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐศาสตร์มหภาคของระบบเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย การจ้างงานเต็มที่ เสถียรภาพของระดับราคา การเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ และความสมดุลภายนอกประเทศ (Edgmand, 1983) ซึ่งประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญกับภาคการผลิต ตลาดแรงงานและระดับราคา ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศด้วย ดังจะเห็นได้จากที่ผ่านมามีงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคา ทั้งแบบที่ศึกษาในแต่ละภาค และแบบที่ทำการศึกษาทั้งระบบเศรษฐกิจ เป็นจำนวนมาก แต่งานวิจัยที่ผ่านมามีวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิธีการศึกษา ตลอดจนระยะเวลาที่ทำการศึกษาดังกัน จึงทำให้ผลการศึกษาดูแตกต่างกันออกไป

อีกทั้งเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไปย่อมทำให้ปัจจัยต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น การผ่อนคลายปรัวรรตเงินตราครั้งแรก เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2533 (ผู้จัดการรายวัน 12 มิถุนายน 2540) และหลังจากการที่ประเทศไทยได้ตรึงอัตราดอกเบี้ยไว้ในระดับสูง ซึ่งเป็นมาตรการทางนโยบายที่จำเป็นต่อการยึดโยงระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบตายตัว ทำให้อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศสูงกว่าต่างประเทศ มีผลให้เงินทุนไหลเข้ามามาก ซึ่งเงินกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำที่มาจากต่างประเทศถ้าหากใช้ในโครงการที่ก่อให้เกิดผลผลิต เช่น การลงทุนในภาคการผลิต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ย่อมเป็นการเพิ่มศักยภาพการผลิตของระบบเศรษฐกิจ ทำให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตขึ้น แต่เนื่องจากช่องทางในการลงทุนในสังคมเศรษฐกิจไทยมีอยู่อย่างจำกัด ที่สำคัญคือ ข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยี ข้อจำกัดทางด้านกำลังแรงงานที่มีทักษะและความรู้ และข้อจำกัดทางด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ทำให้เงินทุนนำเข้าจำนวนมากถูกใช้ไปในการเก็งกำไรซื้อขายหลักทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ การบริโภค และธุรกิจที่ดิน ซึ่งทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่ และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดวิกฤตการณ์การเงินของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2540 จนมีการประกาศใช้อัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์,

2540) และหลังจากวิกฤตการณ์การเงินปี พ.ศ. 2540 มีผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลง การว่างงานเพิ่มมากขึ้น และระดับราคาสูงขึ้น ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1.1

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไปย่อมมีผลทำให้แบบจำลองที่ผ่านมาไม่เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากปัจจัยต่างๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปแล้ว

ตารางที่ 1.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น จำนวนคนว่างงาน และ ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น

ปี พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น (ล้านบาท)	จำนวนคนว่างงาน* (พันคน)	ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น (ปี 2538= 100)
2533	2183545	710	78.87
2534	2506635	973	83.41
2535	2830914	913	87.15
2536	3170258	843.8	90.05
2537	3634496	833	94.75
2538	4192697	550	100.00
2539	4622832	497.6	104.13
2540	4740249	495.15	108.34
2541	4628431	1423.35	118.56

หมายเหตุ : * ใช้ข้อมูลเฉลี่ยของการสำรวจในแต่ละปี

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานสถิติแห่งชาติ, พ.ศ. 2533 - 2541

นอกจากนี้ปัจจุบันได้มีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาทางเศรษฐศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพมากทำให้ผลการศึกษามีที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น เช่น cointegration and error correction mechanism ซึ่งพัฒนาขึ้นเมื่อกลางทศวรรษที่ 80 ทำให้ผลการวิเคราะห์ทางสถิติมีประสิทธิภาพ และมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น โดยสามารถแก้ปัญหา spurious regression ที่อาจเกิดขึ้นในการข้อมูลแบบอนุกรมเวลาได้ (ริงสรร์ หทัยเสรี, 2538)

จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำการศึกษา แบบจำลองการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคาที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิต โดยใช้วิธี cointegration and error correction เพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและประมาณแบบจำลองเชิงเศรษฐมิติสำหรับภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคาที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิตของประเทศไทย
2. เพื่อพยากรณ์ภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคาที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิตของประเทศไทยในระยะสั้นและระยะยาว
3. เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาจากการใช้ข้อมูลรายปีและข้อมูลรายไตรมาสของแบบจำลองภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคาที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิต
4. เพื่อหาการปรับตัวที่เข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาวของภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคาที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิต
5. เพื่อศึกษาผลกระทบเชิงนโยบายที่มีต่อภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคาของประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ รายปีในช่วงปี พ.ศ. 2513 ถึง พ.ศ. 2542 และรายไตรมาสในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2536 จนกระทั่งถึงไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2543

1.4 แหล่งที่มาของข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งสามารถหาได้จาก

- ธนาคารแห่งประเทศไทย
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ ฯลฯ

1.5 ประโยชน์จะได้รับจากการศึกษา

1. รัฐบาลและเอกชนสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับภาวะการผลิตล่วงหน้าและดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับภาวะการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคาที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิตที่จะเกิดขึ้น

2. ทำให้ทราบการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาวของภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคาที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิต

1.6 องค์ประกอบของวิทยานิพนธ์

งานศึกษานี้จะประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

บทที่ 1 เป็นส่วนของบทนำ ซึ่งจะกล่าวถึงที่มาและความสำคัญของการศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตของการศึกษา แหล่งที่มาของข้อมูล และประโยชน์ของการศึกษา ส่วนในบทที่ 2 เป็นปริทัศน์ผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ขณะที่บทที่ 3 เป็นทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา และบทที่ 4 เป็นวิธีการศึกษา ส่วนผลการศึกษาแบบจำลองรายปี และผลการศึกษาแบบจำลองรายไตรมาสอยู่ในบทที่ 5 และ บทที่ 6 ตามลำดับ โดยในบทที่ 7 เป็นสรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ